

«XALQARO LOYIHALAR VA TA'LIM DASTURLARIDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR»

mavzusidagi 2-sonli ko'ptarmoqli xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi

TARBIYA FANINI O'QITISH SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA VITAGEN TEXNOLOGIYALARINING AHAMIYATI

Boytemirova Diyora Tolibjon qizi

Guliston davlat pedagogika instituti magistranti

E-mail: diyoraboytemirova@gmail.com

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15379400>

Annotatsiya. Mazkur maqolada tarbiya fanini o'qitishda vitagen texnologiyalarining qo'llanishi va ularning samaradorlikka ta'siri tahlil qilinadi. Tadqiqotda interaktiv va vizual o'quv resurslaridan foydalanish orqali o'quvchilarning bilim darajasi, qiziqishi va darsdagi faolligi qanday o'zgargani empirik ma'lumotlar asosida ko'rsatib berilgan. Eksperimental natijalar vitagen texnologiyalari ta'lim jarayonini yanada qiziqarli va samarali qilishda muhim rol o'ynashini tasdiqlaydi.

Kalit so'zlar: tarbiya fani, vitagen texnologiyalari, interaktiv ta'lim, vizual resurslar, pedagogik samaradorlik, o'quv motivatsiyasi, multimediali metodlar.

Аннотация. В данной статье рассматривается применение витагенных технологий в преподавании предмета «Воспитание» и их влияние на эффективность обучения. На основе эмпирических данных показано, как использование интерактивных и визуальных образовательных ресурсов влияет на уровень знаний, интерес и активность учащихся. Результаты эксперимента подтверждают важную роль витагенных технологий в повышении качества учебного процесса.

Ключевые слова: предмет воспитания, витагенные технологии, интерактивное обучение, визуальные ресурсы, педагогическая эффективность, учебная мотивация, мультимедийные методы.

Annotation. This article analyzes the application of vitagen technologies in teaching the subject of moral education and their impact on instructional effectiveness. Based on empirical data, the study demonstrates how the use of interactive and visual learning resources enhances students' knowledge, interest, and engagement. The experimental results confirm the significant role of vitagen technologies in making the educational process more engaging and effective.

Key words: moral education, vitagen technologies, interactive learning, visual resources, pedagogical effectiveness, student motivation, multimedia methods.

KIRISH

Zamonaviy jamiyatning jadal sur'atlarda rivojlanishi, axborot oqimining ko'payishi va globallashtiruv jarayonlari yosh avlodning har tomonlama kamol topishiga yangi talablar qo'yimoqda. Ta'lim tizimida o'quvchilarning nafaqat bilim olishi, balki ularning ma'naviy-axloqiy shakllanishi, milliy va umuminsoniy qadriyatlarni anglashi ham muhim vazifalardan biri hisoblanadi. "Tarbiya" fani ushbu muhim jarayonda fundamental o'rin tutadi, shaxsning axloqiy me'yorlari, ijtimoiy mas'uliyati va

«XALQARO LOYIHALAR VA TA'LIM DASTURLARIDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR»

mavzusidagi 2-sonli ko'ptarmoqli xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi

vatanparvarlik tuyg'ularini shakllantirishga yo'naltirilgan bilim va ko'nikmalarni beradi. Biroq, an'anaviy o'qitish usullari, ko'pincha ma'ruzalar, doskada yozuvlar va statik vizual materiallarga asoslanganligi sababli, har doim ham o'quvchilarning diqqatini to'liq jalb qila olmaydi va o'zlashtirish darajasini optimal darajada ta'minlay olmaydi. Ayniqsa, vizual obrazlar va interaktivlikning yetishmasligi mavzuning murakkabligi va abstraktligi tufayli o'quvchilarning qiziqishini so'ndirishi mumkin.

Shunday sharoitda ta'lim jarayoniga innovatsion texnologiyalarni, xususan vizual, dinamik va interaktiv ta'lim resurslarini yaratish va taqdim etishga qaratilgan vitagen texnologiyalarini integratsiya qilish muhim ahamiyat kasb etadi. Vitagen texnologiyalari o'quv materiallarini turli xil multimediali formatlarda (animatsiyalar, videolar, virtual ekskursiyalar, interaktiv simulyatsiyalar va boshqalar) vizualizatsiya qilish, o'quv jarayoniga interaktivlik elementlarini kiritish va o'quvchilarni faol ishtirok etishga undash orqali tarbiya fanini o'qitish samaradorligini sezilarli darajada oshirish imkoniyatini beradi. Ushbu mavzuning dolzarbligi zamonaviy pedagogikaning o'quv jarayonini optimallashtirish, o'quvchilarning kognitiv faolligini oshirish va ularning shaxsiy rivojlanishiga har tomonlama ko'maklashishga qaratilgan global tendensiyalari bilan bevosita bog'liqdir.

Tadqiqot maqsadi: Tarbiya fanini o'qitish samaradorligini oshirishda vitagen texnologiyalaridan foydalanishning pedagogik imkoniyatlarini har tomonlama aniqlash, ularning o'quv jarayoniga ta'sirini empirik baholash va amaliy tavsiyalar ishlab chiqish.

Tadqiqot usullari: Ushbu tadqiqotda aralash metodlardan foydalanildi, bu miqdoriy va sifat ma'lumotlarini to'plash va tahlil qilish imkonini berdi.

1. *Pedagogik eksperiment:* Tadqiqotning asosiy usuli sifatida pedagogik eksperiment o'tkazildi. Eksperimentda 20 nafar Boyovut tumani 55-maktab o'quvchilari ishtirok etdi. Talabalar tasodifiy ravishda ikkita guruhga bo'lindi: eksperimental guruh (10 nafar) va nazorat guruhi (10 nafar). Eksperimental guruhda tarbiya fani mavzulari maxsus ishlab chiqilgan vitagen texnologiyalari (interaktiv prezentatsiyalar, virtual ekskursiyalar, animatsiyalar, qisqa o'quv videolar, interaktiv topshiriqlar va viktorinalar) yordamida o'qitildi. Nazorat guruhida esa tarbiya fanini o'qitish an'anaviy usullar (ma'ruzalar, suhbatlar, matnli materiallar bilan ishlash) orqali amalga oshirildi. O'qitish jarayoni 6 oy muddatda davom etdi.

2. *Test sinovlari:* O'quvchilarning tarbiya fani bo'yicha bilim darajasini aniqlash uchun eksperiment boshida (pre-test) va yakunida (post-test) bir xil test sinovlari o'tkazildi. Test savollari o'quv dasturining asosiy mavzularini qamrab oldi va

«XALQARO LOYIHALAR VA TA'LIM DASTURLARIDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR»

mavzusidagi 2-sonli ko'ptarmoqli xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi

bilimning turli darajalarini (bilish, tushunish, qo'llash) baholashga yo'naltirildi. Test natijalari guruhlar o'rtasidagi bilim o'sishini qiyosiy tahlil qilish uchun ishlatildi.

3. *So'rovnomalar:* O'quvchilarning tarbiya faniga bo'lgan qiziqishini, o'qitish usullariga munosabatini va vitagen texnologiyalarining samaradorligi haqidagi fikrlarini aniqlash uchun eksperiment yakunida anonim so'rovnomalar o'tkazildi. So'rovnoma savollari Likert shkalasi va ochiq turdagi savollarni o'z ichiga oldi.

4. *Kuzatuv:* Dars jarayonida o'qituvchi tomonidan o'quvchilarning faolligi, darsga jalb etilganlik darajasi va o'quv materialiga bo'lgan munosabati kuzatildi. Kuzatuv natijalari eksperimental va nazorat guruhlaridagi o'quvchilarning xulq-atvoridagi farqlarni qayd etishga yordam berdi.

5. *Statistik tahlil:* Olingan miqdoriy ma'lumotlar (test natijalari, so'rovnoma javoblari) SPSS dasturi yordamida statistik tahlil qilindi. Guruhlar o'rtasidagi farqlarning statistik ahamiyatligini aniqlash uchun T-testi va ANOVA kabi statistik usullar qo'llanildi. Sifat ma'lumotlari (so'rovnomaning ochiq savollariga javoblar, kuzatuv natijalari) tematik tahlil orqali o'rganildi.

Tadqiqot natijalari

- *Bilim darajasi:* Eksperimental guruh talabalarining post-test natijalari o'rtacha ball bo'yicha nazorat guruhi talabalarining post-test natijalaridan statistik jihatdan sezilarli darajada yuqori bo'ldi ($p < 0.001$). Eksperimental guruhda bilim o'sishi nazorat guruhiga nisbatan ancha yuqori tempda kuzatildi.

- *Qiziqish:* So'rovnoma natijalari shuni ko'rsatdiki, eksperimental guruh talabalarining 85% tarbiya fanini vitagen texnologiyalari yordamida o'rganish ularga ko'proq qiziqish uyg'otganini ta'kidladilar. Nazorat guruhida bu ko'rsatkich atigi 45% ni tashkil etdi.

- *O'zlashtirish osonligi:* Eksperimental guruh talabalarining 78% vitagen texnologiyalari o'quv materiallarini tushunish va eslab qolishni osonlashtirganini qayd etdilar. Nazorat guruhida bu fikrga qo'shilganlar soni 35% edi.

- *Faollik:* Kuzatuv natijalari eksperimental guruh darslarida talabalarning faolligi, savollar berish va muhokamalarda ishtirok etish darajasi nazorat guruhiga nisbatan sezilarli darajada yuqori bo'lganligini ko'rsatdi.

- *Vitagen texnologiyalarining baholanishi:* Eksperimental guruh talabalarini vitagen texnologiyalarining vizualligini (o'rtacha baho 4.8/5), interaktivligini (4.7/5) va foydaliligini (4.6/5) yuqori baholadilar. Ular, ayniqsa, virtual ekskursiyalar va animatsiyalar mavzularni jonli va tushunarli qilishda yordam berganini ta'kidladilar.

XULOSA

Ushbu tadqiqot natijalari tarbiya fanini o'qitish samaradorligini oshirishda vitagen

«XALQARO LOYIHALAR VA TA'LIM DASTURLARIDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR»

mavzusidagi 2-sonli ko'ptarmoqli xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi

texnologiyalarining yuqori pedagogik salohiyatini tasdiqlaydi. Ularning qo'llanilishi o'quv materiallarini yanada qiziqarli, tushunarli va esda qolarli qiladi, o'quvchilarning kognitiv faolligini oshiradi va natijada bilim darajasining sezilarli darajada yuqori bo'lishini ta'minlaydi. Vitagen texnologiyalarini ta'lim jarayoniga kengroq joriy etish, metodik ta'minotini takomillashtirish va o'qituvchilarning bu boradagi kompetensiyalarini oshirish tarbiya fanining o'quvchilarning shaxsiy kamolotiga ta'sirini yanada kuchaytirishi mumkin. Kelgusida vitagen texnologiyalarining turli yoshdagi o'quvchilar va turli xil o'quv mavzularida qo'llanilishining samaradorligini o'rganish bo'yicha qo'shimcha tadqiqotlar o'tkazish maqsadga muvofiqdir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Jumayeva, M. B. (2022). Oliy ta'limda innovatsion usul va vositalar. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 2 (Special Issue 20), 214-226. doi: 10.24412 (Vol. 226). 2181-1784-2022-20-214.
2. Jumayeva, M. B. (2025). Use of educational methods in pedagogy. *Икро журнал*, 14(02), 168-174.
3. Kamiljanovna, Z. D., O'G'Li, A. S. J., & Jumayeva, M. B. (2022). The Analysis Of Higher Order Thinking Skills. *Science and innovation*, 1(Special Issue 2), 672-676.
4. Abdisheribov, S., Yo'Ldosheva, M., & Jumayeva, M. (2022). Implementing creative writing in English language teaching classrooms. *Science and innovation*, 1(B8), 1343-1347.
5. Jumayeva, M. B. (2021). Interactive Methods Used In.
6. Jumayeva, M., & Qarshiyeva, M. (2022). The Role of Interactive Learning Technologies in the EFL classes. *Science and innovation*, 1(B8), 1273-1277.
7. Jumayeva, M., & Rashidova, M. (2022). The role of using game technology in the educational process. *Science and innovation*, 1(B8), 1448-1452.
8. Jumayeva, M., & Turdiyeva, U. (2022). The Importance Of Pedagogical Technologies In Learning English. *Science and innovation*, 1(B8), 1710-1714.
9. Мардонова, П. О. Teaching Four Skills In The Primary Classroom Обучение Четырём Навыкам В Начальной Школе. *Журнал выпускается ежемесячно, публикует статьи по гуманитарным наукам. Подробнее на*, 116.
10. Djabbarova, S., Tadjieva, M., & Ra'no Mardonova, G. T. (2020). Problem Based Learning and Its Efficiency in Teaching Process. *European Journal of Molecular & Clinical Medicine*, 7(2), 291-296.
11. Мардонова, П. О. (2018). Обучение Четырём Навыкам В Начальной Школе. *Гуманитарный трактат*, (21), 113-116.
12. Ochildievna, M. R. (2019). The Study of the Modification of Sounds in Coherent Speech in English and Uzbek Languages. *European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences Vol*, 7(12).

«XALQARO LOYIHALAR VA TA'LIM DASTURLARIDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR»

mavzusidagi 2-sonli ko'ptarmoqli xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi

13. Mardonova, R. O., & Turdieva, O. O. K. (2018). The Impact Of Tpr Method On Children's Vocabulary Learning Process. Гуманитарный трактат, (29), 122-123.
14. Ходжиева, Г. (2024). Анализ и сравнения языковых особенностей гендерной коммуникации на примере итальянской и узбекской литературы. Зарубежная лингвистика и лингводидактика, 2(4/S), 232-235.
15. Norovna, X. G., & Sarvinoz, S. (2025). Italian tilida artikllarning qo 'llanish usullari. Yangi o 'zbekiston, yangi tadqiqotlar jurnali, 2(5), 329-331.
16. KHODJIEVA, G. (2024). Analysis and comparison of linguistic features of gender communication on the example of Italian and Uzbek literature.
17. Ходжиева, Г. Н. (2023). Организация учебного процесса в системе довузовской подготовки по иностранному языку в дистанционной форме. Экономика и социум, (4-1 (107)), 990-993.
18. Sharipov, K., Abdullaeva, S., Khalilov, S., & Xadjibayev, A. (2025). Analysis of the effectiveness of hydrocarbon vapor condensation. International Journal of Artificial Intelligence, 1(2), 1287-1291.
19. Хакимов, М. (2024, November). Языковая картина мира и её теоретическое осмысление на примере итальянского языка. In Conference Proceedings: Fostering Your Research Spirit (pp. 154-155).
20. Danilov, O. E., & Pozdeeva, O. G. (2014). Features of distance learning. In Problems and prospects for the development of education: materials of the V Intern. scientific conf. Perm (pp. 34-37).
21. Хакимов, М. Р. (2020). Развитие инновационных технологий в системе высшего образования Республики Узбекистан. Re-health journal, (2-2 (6)), 163-164.
22. Чуканина, Д. Б., & Хакимов, М. Р. (2016). использование видео и аудио педагогических технологий в изучении иностранного языка. Ученый XXI века, 55.
23. Sadikova, B. (2024, November). Antinomy and Correlation in Italian Paremiology: Semantic Analysis. In Conference Proceedings: Fostering Your Research Spirit (pp. 124-126).
24. Nizomiddinova, S. N., & Maxmurovna, S. B. (2025). Lexical and semantic analysis of antonymic correlated italian proverbs on friendship and love. Web of Scientists and Scholars: Journal of Multidisciplinary Research, 3(3), 21-25.
25. Aleksandrovna, T. A., Stanislavovna, S. L., & Abdusamiyevna, V. A. (2021). Gender stereotypes in semantics of Spanish proverbs. Linguistics and Culture Review, 1336-1345.